

פושי המטמון, כבר איבדה הקבוצה בדרך הזו ג'ים וטנדר. אתה מגיע למסקנה שהרבה יותר נעים לראות את הבהלה לזהב בסרט המכורים לזהב מאשר במציאות.

המציאות, כשאתה מגיע אליה, אפורה; ביקעה רדודה מוקפת גבעות נמוכות. ליד בית'בד עתיק חצוב בסלע כמה כלי רכב מאובקים, פתח של כור עמוק, מעליו מנוף, בעזרתו יורדים החופרים למעמקי הבור הצר, חופרים שם לכיוון המליונים.

„אמצא לאשתך בעל טוב יותר“

תנאי העבודה קשים: החופר היורד לבור נכנס לתוך מעין חבית קטנה,

קצין ירדני עבר לישראל, ויחד עם קצין תורכי שהחביא שישה מיליון דולר לפני 52 שנה, מחפש עתה את המטמון

הבהלה לזהב

לדברי הקצין, נודע לו הסיפור ישירות מפי האיש שטמן את המטבעות במקום מחבואן — קצין תורכי. הקצין התורכי ובן-דודו של הקצין הירדני אף חדרו לישראל לפני שמונה שנים, איתרו את מקום המחבוא בבאר חרבה. כאשר נוכחו שהבאר נסתמה עם השנים ולא יוכלו לחלץ את המטמון, הכניסו לפיה פגז פרה, כדי שהצנחן תרחיק מהמקום סקרנים מיותרים. סדון שמע את הסיפור, שכח ממנו. מלחמת ששת הימים שינתה את התמונה. הקצין הירדני השתתף במלחמה, נפצע ונשבה. עם החלטתו העדיף להישאר עם קרובי משפחתו בטוליכרם. לאחר שוידא כי לא יחזור לירדן, התקשר עם סדון המופתע.

הקצין התורכי הובא לישראל

פעם נשאה השיחה אופי מעשי יותר מאשר הציובאטים של ימי העבר.

הקצין הירדני

תמורת שיתופו במטמון, שלף הקצין הירדני את מפת האוצר ואת שמו וכתובתו בתורכיה של הקצין התורכי. סדון הסכים מיד, צירף לסוד מספר אנשים נוספים שניראו לו חיוניים להצלחת המיבצע. לאחר שהקבוצה אספה את המי מון הדרוש, הם ניגשו לצעד המעשי הראשון: הבאתו לישראל של הקצין התורכי הוא הובא לארץ לפני חודש ימים, הוסע מיד למקום המטמון במפה. כאשר הגיעו לבאר החרבה, החלו דמעות זולגות מעיניו. „זה המקום“, אישר בהתרגשות. „פה קברתי את המטבעות.“

הוא חזר ואישר את הסיפור שסדון שמן (המשך בעמוד 26)

חופרי המטמון, מגיע מאוחר. הם עובדים משש בוקר עד הצות. „אליהו, מה אם יקרה משהו לאחד השותפים שלך שם למטה?“ „זה בסדר“, מחייך סדון. „הבטחתי להם למצוא לנשים שלהם בעל יותר טוב.“ כיצד הגיע אליהו סדון למטמון? הסיפור המרתק החל למעשה לפני שמונה שנים. באחד מביקוריו בירדן, לרגל עסקי הכשר שלו (ראה מיסגרת), פגש סדון בקצין הלגיון, התיידד עימו. לאחד פגישות נוספות, סיפר לו הקצין הירדני אודות מטמון ענק במטבעות זהב הקבור ארשם בישראל. מובן שהוא סירב לגלות את מקום הארשם.

שבקושי אפשר לדחוק לתוכה את הרגליים, והמנוף משלשלו למטה. שני חופרים עובי דים יחדיו, מוציאים כ-300 ק"ג אבנים ועפר ליום. מדי שעה וחצי הם מתחלפים. לא הכי נעים שם למטה. אליהו סדון, ראש מועצת אורייהודה לשעבר, והאיש שזים את המיבצע, משוחח בטלפון הפנימי עם אחד משותפיו, זלמן, הנמצא בתחתית הבאר. זלמן הוא מומחה לחפירות כאלו, לפני המטמון עבד בסניג, הרוויח 200 ל"י ליום. עכשיו החליט שהמטמון שווה יותר. מהשיחה הטלפונית ניתן להבין כי זלמן עצבני קצת. סדון מרגיע אותו: „בערב נשתה ויסקי, יא זלמן.“ אלא שהערב, אצל

המחפש

אחד מחברי קבוצת מ' חפשי הזהב יורד למעי מקי הבור, בעזרת המנוף המשלשלו למטה. החפשים עובדים בתחתית הבאר בצוותות של שניים, והם מתחלפים כל שעה וחצי לצלם ולא להותק. זאת היתה, עד השבוע שעבר, ההוראה החמורה שקיבל כל מבקר באתר חפירת מטמון המליונים בחירבאת ג'ובארה, 12 ק"מ מזרחית לכפר טיבה. האיש המיסתורי היה הקצין הירדני הנמי נה על קבוצת מחפשי המטמון. החל מהשבוע שעבר בטלה ההוראה.

היוזם

אליהו סדון, ראש מועצת אורייהודה לשעבר, שיזם את חיי פוש המטמון ויורגן את קבוצת המחפשים, מרוה את צמאונו באתר החפוישים הלוהט.

ג'ים וטנדר כבר התהפכו

הקצין הירדני יצא מאלמוניותו, הפך למפורסם סם לאחר שרדיו רבת'עמון הוקיע אותו ככובד על שיתוף הפעולה שלו עם הישראליים.

כך זה התחיל

מא. הלוי, מנהל חטיבת המזון במשרד המסחר והתעשייה, בו נאמר: בהתאם לבקשתן הנני לאשר כי אין מצידו התנגדות שתיבא ארצה, מהארצות הערביות השכנות, בקר וצאן לשחיטה, בתנאי שתשלם תשלומי מס חובה וזמרי מכס כחוק לפני הכנסת כל מישלוח ארצה. לדיעתך, המיסיס הקיימים כיום הם: תשלומי חובה, כולל מכס — 1,300 ל"י לטון משקל חי. כדי שתוכל לגשת לביצוע מעשי, עליך להסדיר את הדברים הבאים:

- א. לקבל אישור מהמימשל הצבאי.
- ב. לקבל הסכמת משרד האוצר בקשר לאופן העברת התמורה עבור הסחורה.
- ג. לקבל הסכמת משרד החקלאות.
- ד. לקבל אישור הנהלת המכס והבלו.

כיצד גילה אליהו סדון, האיש העומד בראש קבוצת מחפשי אוצר המליונים בטיבה, את סוד האוצר? מסתבר שעסקי ההוב התחילו בעסקי הבשר. לפני כעשר שנים עלה במוחו של סדון — או עוד סעדון — רעיון מסחרי מבריק: לייבא בקר מארצות ערב השכנות למרות שהדבר נראה כמשימה בלתי אפשרית. לא נרתע סדון הנמרץ, הסתער על המיכשול העיקרי, הביורוקרטיה, החל מתדבק על דלתות משרדי הממשלה. ביוני 1961 זכה לתוצאה החיובית הראשונה. היה זה אישור ממנהל השירותים הוטרונאריים, ד"ר ש. גור, לשלטונות המימי של הצבא, בו נאמר:

כתבים אלו פתחו בפני סדון את הדרך, ולפני שמונה שנים הוא הפך לביבואן בשר מארצות ערב. בשמונה השנים הבאות היה חוצה אחת לחודשיים את הגבול, הביא לישראל מחוריה וירדן מאות טונות מיקנה. הוא היה מלווה בדרכו על-ידי בדוים ישראלים, זכה גם לחסותם של השייכים המקומיים שבאדמתם היה עובר. עסקים אלו הכניסו לכיסו, לדבריו, כ-300 אלף ל"י — לאחר תשלום המיסים. לא היה זה הרווח היחיד. באחד מביקוריו בירדן פגש קצין ירדני בכיר, התיידד איתו, ושמע מפיו על האוצר הגדול.

מר אליהו סדון מעוניין לייבא בעלי חיים (בקר, צאן, וגמלים) מעבר לגבול. אין לנו התנגדות מטעמים וטרינאריים ליבוא הנ"ל, בתנאי שבעלי החיים יועברו ישירות מהגבול לאחת מתחנות ההסגר של-נה שם יוחזקו בהסגר, יסומנו ויידקדקו בהתאם לחקנות. מובן שעל הנ"ל לקבל גם הסכמתם והסכמת שלטונות המכס.

תה החלו העניינים זזים. כעבור חודשיים כבר אישר ד"ר גור במכתב לסדון כי תחנות ההסגר בבאר-שבע ובית שאן תעמודנה לצורכי הסגר ובדיקות המיק נה שסדון ייבא מעבר לגבול. מכתב נוסף שסדון קיבל: אישור רשמי